

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
 a hová a lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hónapra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szókimondó mágnások.

Kolozsvár, okt. 1.

Az idők jelének, vagy csak merő
 véletlennek tudhatjuk-e be azt, hogy a
 legutóbbi napokban az ország külön-
 böző pontján és egészen különböző al-
 kalmakkor a magyar főuri világnak
 három kimagasló tagja vonta magára
 az ország figyelmét váratlan *szókimon-
 dásával*?

Egyike ezeknek báró *Wesselényi*
 Miklós Szilágyvármegyének főispánja,
 a ki az édes atyjának állított emléki
 leleplezési ünnepélyen és éppen akkor,
 a mikor a király kegyéből kitüntetését
 nyer, mond egy hatalmas pohárköszön-
 tött, a melyben a pangerman törekvé-
 ssekkel szemben az erős és egységes
 Magyarországot állítja, mint olyant, a
 mely a trónnak egyedüli és biztos tá-
 masza. Egyben nem tartozkodik azt is
 kimondani, hogy a sokféle elemekből
 álló Ausztria ma holnap nem fog meg-
 küzdhetni azzal az áramlattal, a mely
 arra törekszik, hogy a nagy német
 birodalomba olvassza be a németek
 által lakott területeket.

Ez a merészen megkoncipiált fel-
 köszöntő nem csak ide benn az ország-
 ban hanem a külföldön is érthető fel-
 tűnést keltett s a politikai körökben
 még egyre vitakoznak annak politikai
 jelentősége felett.

A második ilyen főur gróf *Károlyi*
 István, a ki a nagy-károlyi Kos-
 suth-ünnepen mondott egy szintén or-
 szágos feltűnést keltő beszédet, mely-
 ben azt magyarázta, hogy a Kossuth
 kultusz nem zárja ki a királyi hűségét
 és egyben egész őszintén figyelmezteti
 az uralkodót, hogy ne álljon ellenében
 ennek a kultusznak, mert ennek hívei
 ma azt a kultuszt is üzik, a mely a
 királyhűségben csúcsosodik ki és az a
 két kultusz nemcsak szépen megfér
 egymással, sőt egyenesen feltételezi egy-
 mását.

Ezt a szintén merészen megépített
 beszédet nem csak az országban, ha-
 nem a külföldi sajtóban is, amint nagy-
 jelentőségű politikai nyilatkozatot tár-
 gyalják és mindenki nagy súlylyal bíró
 kijelentésnek veszi.

A harmadik szókimondó mágnás
 gróf *Széchy* Jenő a ki meg Debreczen-
 ken a vasárnap ott tartott szép gyű-
 lésen a *gazdasági külváltságnak* fel-
 tétlen szükségességét hangoztatja nem
 csak mint az ország gazdasági felle-
 dülésének feltételét, hanem mint olyan
 erősséget is, a melyre a monarchia biz-
 tosan helyezkedhetik. Ez a beszéd is

érthető viszhangot keltett nem csak az
 országban hanem azon kívül is.

A politikusoknak bőalkalmuk van
 most ezzel a három emlékezetes beszé-
 del foglalkozniok.

Kétségtelen, hogy ezek külön-külön
 is hálás tárgyai az elmélkedésnek, ámde
 együttvéve őket lehetetlen elzárkózni
 annak a gondolatától, hogy ennek a
 három beszédnek ilyen gyors egymás-
 utánban való elmondása nem csak a
 véletlen műve, hanem olyan politikai
 jelenség, a melylyel komolyan foglal-
 kozni kell és mint az idők jelével szá-
 mot kell vetni az ország kormányának
 és összes politikai és parlamenti kö-
 reinek.

Ez a három kimagasló főur nem
 áll magában azokkal a nézetekkel, a
 melyeknek kifejezést adtak. Ezek a
 nézetek honosságot nyertek már —
 kevés kivétellel — a magyar mágnás
 világban s mert ez a társadalmi cso-
 port minden ha elsősorban ékeskedett
 a *királyi hűség* erényével, kétségtelen,
 hogy a mikor éppen ez a társadalmi
 csoport hangoztat ilyen politikai elve-
 ket, akkor azok olybá is tekintendők,
 mint a melyeket az *idők mehe érlelt*
meg és a melyek most már akadályta-
 lanul teszik meg hódító utjukat.

Ugy nézzük, hogy most egy
 óriási fordulat következik be a politikai
 életben, a melynek szövívei a magyar
 főurak, kiknek ilyen fellépése nem vé-
 letlen, hanem céltudatos találkozása
 a nemzet jövőjéért aggodó lelkeknek.

A gondviselés segítse meg őket
 ebben a munkájukban!

**A Nemzetiségi törvény módosi-
 tása ellen.** Pozsony város a nemzetiségi
 törvény módosítása tárgyában átiratot in-
 tézett Temesvár város közönségéhez, melyet
 az a tegnapi tartott közgyűlésen vett tárgya-
 lás alá. A közgyűlés kimondotta, hogy a
 délvideki soknyelvű nemzetiségek békés
 együttéléséből szerzett tapasztalatok alapján
 meg van róla győződve, hogy a törvény
 módosítása fölösleges, ha a különféle nem-
 zetiségek között testvéries együttérzés, köl-
 csönös előzékenység és hazafias érzelem
 uralkodik.

Enyedi visszavonulása. Szegedről ír-
 ják, hogy Enyedi Lukács, a tápai kerület
 volt országgyűlési képviselője, akinek man-
 dátumát tudvalevőleg megsemmisítették —
 e kerületben nem lép föl többé s egyelőre
 visszavonul a politikai élettel. A kerület ez
 idő szerinti egyedüli jelöltje dr. Kelemen
 Béla szegedi ügyvéd függetlenségi pro-
 grammal.

Egy rendkívüli író.

Budapest, szept. 30.

Zola Emil a világirodalom halottja. Ké-
 pességei a legnagyobb könyvtárusi sikereket
 biztosították regényei számára. Könyvei for-
 rongást idéztek elő. Műveit nem olvasták, ha-
 nem zabálták, mint tilos gyümölcsöt a kajtár
 gyermek és mint a darázs a mustot, sokan
 addig itták, a míg elszédültek és beleful-
 ladtak.

A Zola hatása olyan rendkívüli, mint
 egy földtani robbanás, mely a nemes és nem-
 telen érzeknek szörnyű tömegével hosszú
 időnek hasznos és bájos kultúráját borította
 el. Ennek a hatásnak a mérlege, hitem sze-
 rint, rég elkészült. Egyik serpenyőben áll a
 nagy mester, a daczos uttörő, a művésziró,
 boncsoló talentum, a fölülmulhatatlan rajzoló.
 Másikban áll a rombolási hajlam, a szenvedé-
 lyes szeméttgyűjtés, a szegényérzet eltip-
 rása, a brutális szókimondás, a nyers matéria
 a maga teljes durvaságával, éktelenségével,
 erejével és érzéketlenségével.

Zola nem tartozik az emberiség jólé-
 tői közé. A boldogot nem tanította meg ma-
 sokért könnyezni; a boldogtalant nem vi-
 gasztalta meg. Szavának ereje úgy harsog,
 mint az Utolsó ítélet trombitája. Megdöb-
 bent és kéréltelhetetlen. Csak hogy nem válogat ér-
 dem és bűn között. Jutalmat tehát nem oszt.
 Mindenkit a pokolba dob.

Mi hiányzott ebből az öserebből? A kö-
 nyörületesség-e, a szeretet-e, a megbecsú-
 tás-e? Bizonyára üstökös volt ő az irodalom
 bolygói között. A csillagvilágok mellett örü-
 lenesen rohant... hová? Volt-e célja? Volt
 e rendszer ebben a szöddületes rohamban? Mi
 üzte, mi vonzotta, mi hajtotta ezt a kozmi-
 kus erőt?

Ellenfelei azt felelik; a szenny; hivei
 azt mondják; az igazság. Am, a szennynek
 nincsen ilyen hatalma: az igazságnak nincs
 ilyen tévedése. Mert ő hatalmas volt és té-
 velgyő. Hatalmas, nagy képességeinél és
 nagy közönségénél fogva, tévelgyő, szerte-
 lenségeinél és mezeitelen szokásainál fogva.
 Inkább hiszem, hogy a vad rohanásra őt a
 világhódítók féktelen ambíciója készítette.
 Az akadályok ingere, az újítás láza, a hegy-
 mászók szenvedélye.

Tul akart tenni mindenkin. És tultett.
 Miben? Mert az érzelmek fölkelésében, szív
 megemésztésében, a szépek kultuszában
 nem tett ugyan túl egyetlen nagy írón sem.
 Hanem igenis tultett az őszinteségben, a va-
 lóság megfogalmazásában, a mindennapi élet
 lefestésében. Ezen a téren minden várako-
 zást felülmutat és minden korlátot áthágott.
 Első lett. Szeretném mondani: egyetlen. Még
 inkább szeretném, ha azt mondhattam;
 utolsó.

De sajnos, az ő tehetsége nagyobb volt,

semhogy egyedül és követők nélkül marad-
 hatott volna. Iránya ragálylyá fajult. Zola-
 majmok keletkeztek. Ő csak fölkereste és
 megmutatta a piszkot és kémlelő műszerével
 megmérté annak rétegét. A majmok feltur-
 ják, könyökig vájkálnak benne, bepiszkolják
 magukat és elundokítják az irodalmat.

Zola óta nincs vége-hossza az irodalmi
 kicsapongásnak. A finom lélekrajzok letűn-
 tek a látóhatárról. Az ártatlan alakokat el-
 kergették a dajkamesék naiv országába. Tisz-
 táság, szűzieség, idealizmus nem heviti az
 utazó törpéket. A sárban kotorászának. Hő-
 mérőt tart mindenki a kezében és lesi a test
 melegségét. A meztől is csak azért keresik
 fel, hogy otrombán agyonnyomják a nyíló
 virágokat.

Uj alakok és új helyiségek számára nyi-
 tottak tért a szépirodalomban. A prostitució
 nyomorultjai regényhősökké avatattak föl.
 A diszkreczió szünetel. Kérkedve jelenik meg
 a feslettség, mintha a költészetben polgár-
 jogot vívott volna ki magának.

Mindig és minduntalan csak a test lép
 előtérbe. Az éhező, az izzadó, a henyélő, a
 meghízott, a sövargó, a fajtalan, a kimerült,
 a kóros test. Ennek keresik a jogaikat, ennek
 rajzolják a kinjait, ennek írják le a beteg-
 ségeit, a ledérségét, az iszákosságát, a bűzét,
 a kipárolgását, a mosdatlanságát. Mindig
 csak ezt.

A bűnt a bűnért és nem a javulásért;
 a szennyet a piszkokért és nem a megtisztul-
 lásért; a halált az enyészeterért és nem a fel-
 támadásért írják meg. A reménynek, a vi-
 gasznak, az eszménynek nincsen itt szerepe.
 Csupán a vér dolga a szeretet. Csupán az
 idegek dolga a megbánás. Csupán a számi-
 tás dolga a hála. Ezzel a szörnyű naturaliz-
 musall állattá teszik az embert.

Nyers, durva, érzékiek lett a Zola ha-
 tása alatt a szépirodalom. Cak azóta költöz-
 tek át az erotikában utazó artísták lebujo-
 kából tündöklő csarnokokba. Csak azóta kell a
 családapának cenzurát tartani a regények
 fölött és gondosan óvakodni, hogy a könyv
 meg ne fertőztesse tüzhelyének tisztaságát.

Ha tudományos szociológiai műveket
 irt volna Zola a munkások helyzetéről, a
 legalsó rétegek nyomoráról, tudatlanságáról
 és az ott fészkelő erkölcsi nirvánáról a fel-
 söbbek visszaéléséről, a társadalmi súlygyen
 felbomlásáról — vagy ha úgy írja regényeit.
 miként halhatatlan ellenfele, Hugo Viktor:
 javítva, nemesítve, vigasztalva, büntetve,
 hazafiasítva, könyörületlő, hősiesgtől, hittől,
 szeretettől elárasztva: bátran lehetne Zolát
 is az emberi civilizáció egyik nagy oszlo-
 pának mondani, mert tehetsége és hatása
 nem volt kisebb, mint bárkié a regényírók
 között.

De Zola a keresett valósággal agyon-
 verte a keresetlen költészetet. A szemérmét
 félrelökte, hogy szabadon bujálkodhassék az

őszinte szó nyílt kimondásával. Kiváltságokat
 akart szerezni a testnek a szellem fölött.
 Szubjektív igazságát többre tartotta a
 Dreyfus-pörben, mint hazájának féltett érde-
 keit. Mindezekkel iskolát alkotott, a hova
 nem tanítványok járnak, hanem majmok, ke-
 vés képességgel, sok ledérséggel, kevés ön-
 tudattal, sok léhasággal. Ez az iskola rontja
 az erkölcsöket, üzi a szemérmatlenséget, ta-
 possa a sárt és iparszerűleg üzi az irodalmi
 prostituciót.

Mivel pedig ilyen a Zola hatása: ennél
 fogva ő nem épített, hanem rombolt és nem
 használt az emberiségnek, hanem ártott.

Bartha Miklós.

Kiegyezés.

Budapest, szept. 30.

Kedden mult egy hete, hogy Bécsben
 újból felvetették a kiegyezési tárgyalások
 fonálát. Tegnapi tárgyalásokat megelőző-
 leg — mint már megemlítettük — gyász-
 mise volt az augusztusok templomában
 Henriette belga királyné üdvéért, melyen
 Széll és gróf Széchényi magyar miniszterek
 is résztvettek.

A gyászmise után tegnap délután egy
 órákor a király elnöklésével a Burgban közös
 konferencia volt, melyen Széll magyar és
 Körber osztrák miniszterelnök és gróf Go-
 luchowski külügyminiszter vettek részt. Az
 utóbbi azért, mert a külföldi szerződészek
 kérdése is szóba került. Az értekezlet célja
 az volt, hogy a Bécsben folyt hat napos
 tanácskozás eredményéről a királynak jelen-
 tést tegyenek és több függő gazdasági kér-
 dést is tárgyalnak. Három óránál hosszabb
 ideig tanácskoztak a miniszterek a király
 elnöklésével s a konferencia végeztével
 Széll a Bankasséba sietett, hogy referáljon
 társainak az eredményről.

Ujabb bécsi jelentés ezeket mondja:
 Minden oldalról egybehangzóan megerősítik,
 hogy a *kiegyezési tárgyalásban a legutóbbi*
*napon döntő lépés történt és hogy a tárgya-
 lás most már befejezéséhez közeledik.* A mi-
 niszterek tegnap majdnem öt óra hosszáig
 tanácskoztak a vámtarifáról és néhány igen
 kényes kérdésben meggyezés jött létre. Ma
 délelőtt a király elnöklésével miniszteri
 tanácskozás volt, amelyen folytatták a tár-
 gyalást.

A tegnapi tanácskozásokról szóló tá-
 virati tudósításaink a következők:

Bécsből telegrafálják a „Budapesti Tu-
 dósító”-nak: Széll Kálmán és Körber dr.
 miniszterelnökök ma délelőtt 10 órákor is-
 met megjelentek 6 Felsége előtt, hogy a
 tegnap 6 Felsége elnöklésével megkezdett
 tanácskozást folytassák. Mivel a tanácskozás
 tárgyai ma túlnyomólag pénzügyi természete-
 tiek, Lukács László és Böhm-Bawerk lovag

TÁRCZA.

A hun-székely írás és a Karacsay-kodex.

II.

Somogyi „Régi magyar énekek” című
 gyűjteményében a pogány pap *kádr* néven
 szerepel. Ezt a szót ilyen értelemben Ipolyi
 Arnold használta először *Magyar Mytho-
 logia* című művében, mely 1854-ben jelent
 meg. Somogyi uram anachronismusa annál
 érdekesebb, mert *kátár*-t csinál belőle. Sze-
 rinte a „kátár” olyan ember, a ki *kát*,
 vagyis: kált. Ezt a csodabogarat a gyűjte-
 mény első énekének első két sorában el-
 helyezi, más csodabogarakkal, de egysze-
 rint helyes régi szóval is egyetemben:
 „Árokásat (árokásását) megvégezette (megvé-
 geztén) Balk *abar* (avar) a (av, ó, régi)
kátár (implorator, pap) — *öt* (önt) árokba
veneréket (italt, bort); *kát* (kiált): te hatal-
 mas ár...” A többi mythologiai anachro-
 nismus részletezését szükségtelennek is
 tartom.

A hamisítást nyomban elárulja az, hogy
ként-féle alakokat állandónak *kid*-nek hasz-
 nálja: *viharkid* (viharként), *birkakid* (bírka-
 ként), *szokáskid* (szokásként). Somogyi bizo-
 nyosan látott *naponkid* (naponként) alakot
 régi írásokban s ennek analogiájára gyár-
 totta régi szavait, mert nem tudta, hogy az
onként-féle alak *onkid* változata s az *ó kén*-
 től gyártott *kid*-je közt lényegesen különb-
 ség van.

A részletezést nem folytatom. Egy pár
 mutatóvált közlök még, megjegyezvén, hogy

ugy a gyártott, mint a valódi régi szavak
 dőltek betűikkel vannak szedve, ugy a mint
 Somogyinál találtam. A zárjelben levő szavak
 Somogyi magyarázatai.

5. I.

Elő (első) fiu vala Kus,
 Kit igyen neveztének,
 Mert születete helyén

Kises (kicsin) *ku* (vizkátyu) van, kibe

Kam

Udut (odut) tón, hogy folhasson
Buggi (buggyanó) víze a rétre.

17. I.

Mikor magyar ménések a határon le-
 véltek (voltak)

Egyik ménes *elbogárrzott* (bogár—bögő
 —csipésnél fogva elszéledt) s *irt* (iramlott)
 Szava földére,

Hun is szilaj *szokásakid* (szokásaként)
telen (teljesen) *zedere* (szélede, erede).

És miképpen *zelle felle* (vihar, borus
 felhős időben támadó zivatar) pusztító *tá-
 torján* (orkán)...

20. I.

Zugnak *fangós* (furfangos, fortélyos)
 feje nélkül egész magyar sereg

Kerge bikakid (keringő bikaként) mély-
 ségbe rohan *főmeredek* (senkrecht mit dem
 Haupt hinab).

34. I.

Totu (tótul) garu (kiáramló) *veznél*
 (viznél)

Háromu (háromszorosan) *veiszem* (Rohr-
 wehr zum Fischfang);
 Mellette a sátróm;
Minnen (mind én) népem benne.

Kotorom bele (kotrott verembe) sok
Nap száritta halat

Tentem (temettem) *jó* (jövő) *illetnek*
 (életnek.)

35. I.

Atila áldomásoz vala.

Taltosok énekeltek vala:

Bizonyynak (igaznak) e szót hiten hi-
 gyétek —

Nem iszotok? Viszen *ottan* (legott) — *vaj*
 (valóban) — a *dög* (ördög).

36. I.

Árpád *imten* (int) főhegedűsinek. Koz-
 denek dudolni:

Hej! *harosó* (harsanó) *dini dani* (di-
 nom dánomi) *rini* (ri-koltó) *sini* (sivoltó).

Dere (dörgő) *vere* (mintegy verébként
 hangzó) *döme* (dömmögő) *pere* (pergő) *bara*
 (baraborszerű) *tara* (tárogató) csafa (csacska).

Notta (nódtó) *podá* (brügő-szerű) *kara*
 (kurjongó) *duda* (dudoló) igreekészség (mu-
 zsika) szava!

45. I.

Jövetek népek *éfekrül* (éjszakra) *tá-
 másrul* (támadatrul, napkeletről) *défekrül*
 (délről).

Halljatok régi *mondékat* (elbeszélést)
enyészetrül (napnyugatrul)...

99. I.

Mit zugon a harang? Ujon szülött
 sivó gyermeket akar elaltatni tán?

Avagy hogy az éjjel halovány *húgyai*
 (csillagzatai) *zalannak* (szaladnak) fényes
 nap támadván...

Mikor még a *húgy* csillagot jelentette
 nem ilyen nyelven írtak. Hivatkozom az
Ehrenfeld-kodexre, a *Bécsi*-, *Müncheni*- és
Apperkodexre. Tessék ezeknek nyelvvel
 összehasonlítani Somogyi uram nyelvezetét.
 De eltekintve ezektől, már a tartalom

is ellentmond annak, hogy hitelesnek tart-
 hassuk az énekeket. Hiszen, ha az énekek
 valódiak, ugy *Kova* Áron mindentudó volt a
 maga korában. Többet tudott, mint összes
 krónikásaink együttvéve. Tud az ősmagya-
 rok dolgairól, a hunokról, Atilláról, a hon-
 foglalásról, Árpádról, a királyokról és min-
 denféle intimításról, még azt is tudja, hogy
Kálmán kertét őt. Az őstörténet legtávolabbi
 homályától kezdve mindent tud és a mi fő,
 csupa olyan dolgokat, melyeket a tudomány-
 nak csak a XIX. században sikerült kide-
 ritni. Sőt még azt is tudja, a mit a költők
 csak a XIX. században koholtak (Ármány).
 Már most, ha *Kova* Áron őskorunktól kezdve
 a mohácsi vészig minden éneket összegyűj-
 tött: hogyan történhetett, hogy az általunk is
 ismert versekből egyetlen egy sem került
 bele, ha csak véletlenségből is. Hogy nem
 került bele legalább a *fehér ló mondája*,
 mely *Márknál* is, a *Pannonia megvétele*ről
 szóló éneken is egyezően maradt fenn?
 Honnan tudta kiszimátozni *Kova* Áron uram,
 hogy mi fog fennmaradni az ő szíves közre-
 működése nélkül is, hogy ő épen csak a
 többi tartsa fenn.

Már magában az az egy érv elégsé-
 ges, hogy a Somogyi-féle gyűjtemény hite-
 lességet megtagadjuk. Am azért a Kara-
 csay-kodexet nem bántom. Addig ne ítél-
 jünk, míg az *eredeti* kodexet meg nem vizs-
 gálták.

A Somogyi Antal-féle énekeket azon-
 ban koholmányoknak kell tartanunk, mert a
 hitelesség ellen bizonyítanak:

1. A gyártott szavak.
2. A rosszul képzett szavak.
3. A nyelvészeti anachronizmusok.
4. A mythologiai anachronizmusok.
5. Az énekek tartalmi összege.

Bátor vagyok jelen hirdetéssel e lap olvasói figyelmébe ajánlani valódi **Longines, Omega, Tannas Vatch Co., Hungária** gyártmányu **arany, ezüst, acél, nickel, zseb, fali, inga, asztali, ébresztő, dísz** és **gyermes** óráimat, továbbá **arany, ezüst ékszereimet**, ugyszintén **chinai ezüst áruimat**. — Azonkívül megrendelésre készítek **egyházi felszerelést** és **toronyórákat** jutányos árbán. Mindennemű **órák és ékszerek** pontos javítását jótállás mellett eszközölöm. **Vidéki megrendelések posta fordultával.** 849. 12—100.

Uj üzlet.

SZEPESVÁRI ALADÁR

órák és ékszerész

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 11.

Uj üzlet.

amos ur és urnóko

pénzügyminisztereket is bevonták a tárgyalásba. A közös külügyminiszter, akinek tárcáját a megbeszélés tárgyai nem érintik, nem is volt jelen. Formális koronatanács, amelyben az összes szakminiszterek is részt szottak venni, ez alkalomból, úgy látszik, nincs tervbe véve.

A magyar miniszterek elutasításának ideje ma sem határozható meg s további intézkedésig a szakelődök is itt maradnak. A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: A két miniszterelnök tegnap délelőtt 10 órakor közös kihallgatáson volt a királlyal. A kihallgatásba belevonták Lukács László és Böhm-Bawerk pénzügyminisztereket is, mert a tanácskozás folyamán a két pénzügyminiszter tárcáját érintő adókérdésekről volt szó. Hír szerint a király ismét közös kihallgatáson fogja fogadni a két miniszterelnököt a kereskedelmi miniszterek bevonásával.

Bécsből táviratozzák: A tanácskozás tegnap a Hofburgban közel négy óra hosszáig tartott. Holnap folytatni fogják, miután ma sem lehetett azt befejezni.

Petőfi szobrának megkoszoruzása.

— Saját tudósításunk —

Budapest, okt. 1.

A tervezett diákkongresszusra Budapestre készülődtök külföldi egyetemi ifjak egyrésze a kongresszus elmaradása dacára eljött hozzánk s napok óta érdeklődéssel tekintik meg a főváros nevezetességeit.

Számuk napról-napra szaporodik, ma már itt vannak az angolok, franciák, németek, japánok, svájczok, dánok és belgák.

Ma délelőtt tízezer órák az Egyetemi körbe voltak hivatalosak villásreggelire. Margitay elnök üdvözlő beszéde után a társaságban a legkeltebb hangulat uralkodott. A franciák nevében Dupond, a svájczok nevében Mayhoffer a németek nevében Bergmann stb. mondtak lelkes felkösztöntöket Magyarországra.

Nagy hatást keltett a belga Foucart beszéde. A francia nyelv — ugymond — gazdag nyelv, de szegény annak kifejezésére, a mit a magyar diákok vendégek most érznek. Nem akar senkit kisebbiteni, de azt mondhatja, hogy a fogadtatásnak ilyen melegséget még sehol, semmi országban sem tapasztalta. Azt szották mondani, hogy mindenkinek két hazája van: az egyik a szülőföld, a másik Franciaország. Ő azt hiszi, hogy mindazok a külföldi ifjak, akik itt a magyarok vendégei voltak, Magyarországot is mások hazájuknak fogják tekinteni ezután. Szünni nem akaró élnzés követte szavait.

Utánna még Ito japáni deák és a kopenhágai egyetemi kör nevében Klausen köszöntötte fel Magyarországot.

A lakomán sora énekeltek a külföldi nemzeti himnuszokat, végül pedig a külföldiek a magyarokkal együtt énekeltek a magyar himnuszot. E karéneket az Egyetemi kör ablakai alatt az Egyetem-téren egybegyűlt több száz főny ifjúság élnzésre is követte.

12 órakor a vendégek menetben, amelyek élén az Egyetemi Kör nemzeti lobogóját és a jelenlevő külföldiek nemzeti lobogóit vitték az Egyetemi Körből a tudományegyetem dísztermébe vonultak. A budapesti ifjúság úgy az egyetem előcsarnokában, mint az aulában nagy ovációval fogadta vendégeit.

Foucart üdvözlötte Kétly egyetemi rektort, aki igen szíves szavakban válaszolt és hosszasan elbeszélgetett a vendégekkel.

A tudományegyetemről a menet a műegyetemhez indult, hol a külföldiek Ilosvay rektornál tisztelegtek.

Fél egy órákor volt, amidőn a most már közel ezer főre növekedett a menet a Kossuth Lajos-, a Kigyló- és Tömö-utczákon át a Petőfi-terre érkezett. A külföldiek lobogóikkal körülfutották Petőfi Sándor szobrát és zászlajukat mélyen meghajtották, a magyar ifjúság pedig a Szózatba kezdett bele.

Eközben letették a szobor talapzatára a magukkal hozott babérokoszorut.

Az első szónok M. Paul Rouilly volt, aki azt fejtette, hogy a francia és a magyar nemzetet a szabadságról való lelkesedés és önfeláldozó küzdelem mindig szoros érzelmi kapcsolatban tartották. Petőfiről, mint e hazafiúi erények halhatatlan költőjéről emlékezett meg aztán és beszédét a következő szavakkal fejezte be:

„Csak az a nemzet élhet örökké, melynek ilyen nagy költői vannak, mert csak az nemzet szerezhethalhatatlanságot, a melyeknek halhatatlanságai vannak.”

Egyleti élet.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület. kolozsvári körének VII. tisztújító közgyűlése 1902. október 4-én, szombaton délután fél 5 órákor lesz az ev. ref. főgymnásium termézetrajzi termében. Tárjak: Gyűlés előtt az épület megtekintése. 1. Elnöki megnyitó. 2. Dr. Imre Sándor: A nemzeti és az iskola. 3. Titkár jelentés. 4. A pénztáros és az ellenőr jelentése. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok. Vendégeket szívesen látunk. Gyűlés után áldomás a New-York külön szobájában. Dr. Márki Sándor, elnök. Dr. Imre Sándor titkár.

SZÍNHÁZ.

Téli színházi szezon. A farkas-utcai kőszínház ma tárja ki kapuit — hivatalosan — a téli szezon tervbe vett repertoárjának, mely az igazgatósági kommunikét szerint érdekesnek, gazdagnak és színvonalon állónak ígérkezik. Célzatos merészséggel a hatalmaskodni kezdett operett repertoárnak gátat akar vetni a direktorium, mit — szerénységgel mondván — azzal okol hogy az operettirodalom feltűnő dekadenciát, elsekélyedést mutat. Ezek helyett komoly, erőteljes drámaikkal népesíti be a műsort. A javulni kezdő idők jeleként pedig tág teret biztosít a magyar drámairodalomnak. Feltűnőképp cselekszi ezt úgy, hogy október hónapra kiterjedőleg magyar ciklust ékel be a repertoárba, melynek sikerén — ismerve közönségünk sokszor dicséret mülzését — nem kétkedhetünk. Ez a merész, és épen kivihető terv nem azt teszi hogy kizárólag a régi jó magyar termékek vonulnának deszkákra, hanem azt, hogy az újabb magyar irodalom is képviselve lesz midőn folyton folyvást lépést tartunk a fővárosi színházak műsorával. A modern irodalom egy pár olyan nevé képviselőit is emlegette a műsortervező, mint a Cynanó Bergerac, és L'Aiglon szerzője, Edmonde Rostand és Maeterlinck Monna Vannájával. — Erős reményekkel nézhetünk a ma megnyitót téli színházi szezon elé, melynek teljes sikerét csak jó előadások biztosíthatják. Ambícióval, törekvéssel a színészek részéről sok dicséretre méltót jegyezhetünk fel jövőre, de a bérli közönség most megnyilvánult pártfogása és jóakarata csak úgy hálálható meg, kellőképen, ha az igazgatóság színészeink küssé megfogott gárdáját tehetséges erő-

kel pótolni és erősíteni igyekszik, a miben nem is nagyon kétkedünk. Rések vannak, — sőt előadódó alkalmakkorszerpek kerülővén felszínre — még több lesz, melyek betöltésén okvetlenül fáradozni kell értékes erő megnyerésével. Ezeknek előrebocsátásával sok sikert erkölcsi és anyagi tekintetben dicszadig eredményt kívánunk a ma kezdődő színház szezonban!

A bolond. Rákosi és Szabados holnap bemutatóra kerülő zenés-dramai meséje főpróbáját ma délelőtt tartották meg. A Malonyai Dezső elbeszéléséből Rákosi által színe alkalmazott, poetikusszövegű darabnak, operai és igazi magyar stílus zenéje van, melyben néhány szép magán ének szám mellett nagyszabású és gyönyörűen fölépített összesek vannak. A holnap esti előadások mindegyikénél Szabados és Rákosi szerepe van. A darab rendkívül érdekes, tragi-komikus czímzserépek Kassai játsza. Szép énekes szerepe van a darabban Hunfinak is, nem vonal egész szélességében gránit koczkákkal lesz burkolva. A burkolási munkákat most végzik. Néhány nap múlva teljesen készen lesz az egész utca, a mely egyik legszébb utcája lesz Kolozsvárnak. Csak az volt kár és vétek, hogy az utca két gyalogjárójának a szélén a két gyönyörű faszort oly könnyötelenül kiirtották.

A piros bugyellár. Csepregi népszínműve vasárnap este kerül színre Sugár Arankával a Török-bíróné szerepében. Petákáplár, régi jó szerepét Szentgyörgyi, Csillag örmestert Kassai, Kősa Gyurkát Papp Miska fogják játszani.

Az „Ellenzék.”

Felhívás előfizetésre.

Október — November —
Deczemher.

Az évnék e három utolsó hónapjára hirdetünk előfizetést.

Kérjük olvasóinkat, kegyeskedjenek az előfizetési díjjak megküldésével szíves támogatásukat ez évnegyedben is gyakorolni lapunkkal szemben, a mely

nagyobb alakban és gazdagabb tartalommal

jelenik meg, mint eddig.

Előfizetés áraink azért maradnak a régiek:

Egy évre — — —	32 korona
Félévre — — —	16 „
Negyed évre — —	8 „
Egy hóra — — —	3 „

Elöllehet fizetni bármely naptól kezdve. Mutatvány számat kívánatra ingyen küldünk.

MINDENFÉLE.

— okt. 1.

— Megnyitő ünnep az egyetemen.

A kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudományegyetem új hatóságai beiktatásának és az 1902—1903. tanév megnyitásának alkalmából 1902. okt. 5-én, vasárnap d. e. 10 órák az egyetem aulájában (egyetemi központi épület főbejárat) ünnepi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az 1901—1902. tanév története. Előadja dr. Lőte József lelépő Rector Magnificus. 2. Székfoglaló beszéd. Mondja dr. Schilling Lajos az 1902—1903. tanévre megválasztott Rector Magnificus.

A kolozsvári Kossuth Lajos-utca. Új képet nyer a kolozsvári Kossuth Lajos-utca a Mátyás király lovas-szobrának leleplezése idejére. Két oldalt, a széles aszfalt járó már elkészült. A kocsi ut az utca vonal egész szélességében gránit koczkákkal lesz burkolva. A burkolási munkákat most végzik. Néhány nap múlva teljesen készen lesz az egész utca, a mely egyik legszébb utcája lesz Kolozsvárnak. Csak az volt kár és vétek, hogy az utca két gyalogjárójának a szélén a két gyönyörű faszort oly könnyötelenül kiirtották.

Ikrek keresztelése egy kolozsvári arisztokrata családban. Hosszu czikksorozatokban szülyos panasza hangzott fel a mult évben a miatt, hogy pusztul az erdélyi arisztokrácia. E panasza hangok enyhítésére most öröndetes hírt közlünk. Teleki Ferencz gr. és neje Bánffy Anna bárónő házánál ma kettős keresztelés lesz. Az egy hetűs ikrek mindenike fiu, még pedig erőteljes gyerekek. Egyiket Andornak fogják keresztelni, a másikat pedig a nagy apa nevére Ernőnek. Esterházy Miguel gr. 48-as vitéz huszárszázados lesz a néhány percczel idősebb Andornak a keresztapája. Az Ernő keresztapja Koltói Teleki László gróf lesz. Ma d. u. tartják meg a szép keresztelést, s mi őszintén kívánjuk, hogy a két fiu a magyar nemzetnek legyen egykor erős és hatalmas oszlopa.

Kolozsvári szakkérfin az országos technikus kongresszuson. Néhai dr. Finály Henrik egyetemi tanár fia, Finály Lajos máv. mérnök figyelemre méltó előadást tartott tegnapielőtt Budapestén az országos technikus kongresszuson. A felolvasó tárgya nálunk, a hol a vízvezeték berendezéssel hozzá értés nélkül mindenki foglalkozik s a megrendelések érzékeny károkat okoznak, nagyon aktualis. A felolvasó ugyanis különböző vezetékek (gáz-, víz- és elektromos) építésére nézve kíván általános szabályokat alkotni, amelyek különösen az építétek közönség érdekeit szolgálják. E vezetékeket az idő szerint igen gyakran avatatlán kezek készítk, műszakilag helytelenül, a közönség nagy kárára. A szabályzatokban elő íellene írni a méreteket és anyagokat és rendszerezíteni kellene a vezetékek használatára vonatkozó hatóság engedélyező eljárását.

Felolvasót megelőzte a hallgatóság szakszerű és praktikus javaslatait.

Vendégek az ünnepélyen. A mai napon a következő bejelentések érkeztek. Szolnok-Doboka vármegyei br. Szentkereszthy György orsz. gyűll. képviselő, Mara László alispán és Pogány Béla vm. főjegyző, Nagyszében várost Drotleff József polgármester és Fábitus Gusztáv, a magyaróvári gazdasági akadémiát K. Vörös Sándor igazgató és dr. Kossuthny Tamás tanár fogják képviselni. A székiudvarhelyi 48—49-es honvédegylet részéről 4 tag fog Kolozsvárra érkezni.

Külön jelentette be részvételt Prém József író.

Költőzködés Kolozsvárt. Ma van Kolozsvárt az őszi költőzködés napja. Társzeker jönek, mennek város szerte. Az emberek egyik lakásból a másikba húzódnak. A jámbor hivatalnokoknak Kolozsvárt legrosszabb a helyzete. A lakbér, a mit kapnak nem fedezi a lakások árát s így a fizetésből kell reá pótolni. Abból a fizetésből, a mely a család fenntartására alig elegendő. E miatt mint a bolygó zsidók, folyton költöznek a hivatalnokok, beérk szűkebb és egészségtelebb lakással. A ki irtózik az az adósságtól az a hivatalnok a családjával együtt igen sokszor nélkülöz és koplal is, mert hát Kolozsvárt a megélhetés ma már drágább, mint Budapest. Szegényebb családok elhelyezkedésére kedvező alkalom nyílt most a főtéri Józsiák házban. Ez öreg rendi épületből a királyi tábla kihuzerkodott. Ennek következtében a hátsó részt, kisebb lakásokra beosztva, kiadták elég kedvező bérért kisebb hivatalnokok részére.

Fogatok az ünnepen. A Mátyás szobor leleplezési ünnepélyen előreláthatólag nagy hiány lesz fogatokban, jöllehet a vidéki városok között nálunk van legtöbb bérkocsi s magánfogat is szép számmal akad. A rendező bizottság arról értesült, hogy a vidéki birtokosok attól tartva, hogy istállót e szerint nem lehet kapni, nem szándékoznak fogataikat behozni. E miatt a bizottság gondoskodott arról, hogy azoknak, a kik óhajtkák s a bizottságot értesítik, kocsijuk és lovaik elhelyezéséről díjtalanul gondoskodik. Kívánatra a fogatokat önköltség mellett el is fogják látni. A bizottság azt reméli, hogy ezen intézkedés következtében a fogat hányon nagyot segít, mert legalább a környékbeli urak nem lesznek helyi fogatok igénybe vételére utalva.

Csillaghullás. Kolozsvárt ugy a közös hadseregből, valamint a honvédség kötelékébe tartozó önkénteseknek — mint már említettük — a mult heten volt meg a tiszti vizsgájuk. A honvédségnél mind ámentek a tiszti vizsgán, az 51-ik gyalogezredbeli önkénteseknél is, egy pár kivétellel. A kik a vizsgálatokat sikerrel állották ki, azok örmesterekké nevezettek ki. Az 51-ik gyalogezredbeli önkéntesek közül a következők tettek tisztvizsgát: dr. Bárány Gerő, Benke Dezső, Becsek Imre, Biró Lajos, Briger József, Czenk Adolf, Csiki Vidor, Deutsch Henrik, Fogarassi Károly, Hochstrasser Henrik, Henter Géza, Jenőffy Jenő, Kisfalusi István, Kerekes Mihály, Kóka Imre, Lestyán István, Mayer János, Molnár Géza, Mayer Márkus, Medgyesi Ferencz, Málnási Rezső, Müller Béla, Nánási István, Novák Gyula, Nagy Ödön, Pánczél Ármánd, Petrencs, Porutiu Valentin, Rosenstengel Péter, Reinitz Béla, Sándor Ákos, Solyom Antal, Tolnai Károly, Titiényi Péter, Wass Sándor. Ezek közül Csiki Vidor, Kóka Imre és Pánczél Ármánd ténylegesítették magukat, a többiek pedig két napig élvezvén, az örmesteri csillagot és a hosszú kard dicsőséget, már levetették az uniformist és nagyobb részt el is távoztak Kolozsvárról.

— Dr. Nagy Ferenc az egyetemen.

A kereskedelemügyi miniszteriumnak volt államtitkára, dr. Nagy Ferenc, két évi távollét után ismét elfoglalta tanszékét a budapesti királyi tudományegyetemen, ahol, mint nyilvános rendes tanár, a kereskedelmi és váltójogot adja elő. Mindjárt az első előadáson, a melyen több diák jelent meg, lelkesedéssel üdvözlöttek az egyetemi polgárok a professzort, a ki örömmel tért vissza katedrájára.

Mátyás emlékek külföldön. A nemzet kegyelettel teljes hálaünnepé marandó emlékeiről gondoskodott Kolozsvár azzal, hogy dr. Márki Sándor egyetemi tanár szerkesztésében, az Athenaeum pazar kiállításával a Mátyás király emlékkönyvet kiadta. Essay-irodalmunknak valóságos gyöngye ez a mű, melynek mása külföldön is kevés akad. A szobor irodalmi bizottsága ajánlatára a beces Emlékkönyvet a város a világ legnagyobb könyvtárainak is megküldi.

A város szép ajándékához magyar és francia nyelven a polgármester következő ajánlólevele van csatolva:

Kolozsvár szabad királyi város szerencsésnek érzi magát, hogy a könyvtárnak a mellékelt könyvvel kedveskedjék. Ez a könyv negyven magyar író kisebb tanulmányát tartalmazza arról a Hungadi (Corvinus) Mátyás magyar királyról, ki 1440 februárius 23-án városunkban egy ma is fennálló házban született. Ugyanezen városban a folyó évi október hó 11-én leplezzük le azt a Fadrusz János által mintázott szobrot, melyet az igazságoság, vitézsége, hódítási és a renaissance pártolása következtében nagy királynak az egész ország állít.

Ezen reánk oly magasztos nap emlékére tehát az igazgatóság fogadja kedvesen ezt a könyvet, melyet Kolozsvár szabad királyi városa úgy, a hogy maga Mátyás király írta Pomponius Laetusnak egyik művéről, „diszen kinyomatott s neki ajándék gyanánt felajánl.”

Kolozsvár, (Magyarország) 1902. szeptember hó.

Az ajánlólevelet francia nyelven a miben foglalt értekezés czime, írja és tartalmának rövid ismertetése követi, s végül az illusztrációk vannak felsorolva.

A különböző államok között akként oszlik meg az elküldött 102 díszkötet: Anglia 11, Ausztria 10, Belgium 3, Bulgária 2, Dánia 1, Franciaország 8, Németbirodalom 20, és pedig Baden 2, Bajorország 2, Elzász-Lotharingia 1, Poroszország 7, Hannover 1, Szászország 3, a többi sz. állam 4, Olaszország 10, Oroszország 3, Finnország 1, Portugália

irások segítségével az Attila kincsének feliratait is meg tudta fejteni. Bármilyen elváltotték is legyen Tar Mihály és István hunszékely írása, kétségtelen, hogy oly régi hagyomány, melynek felfedezése nagy kultúrtörténeti eseményt jelent.

Barabás Ábel.

LADY VALE.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.) (20.)

— De az oly elhamarkodottnak látszik — válaszolá, igyekezve magától elodázni azt az érzést, hogy lassan de biztosan egy örvénybe lett vonva. Néhány héttel ezelőtt — folytató — a létezéséről is alig tudtam.

Elhamarkodott! Hiszen édes pajtás, mai napig az emberek néhány napi örmérség után lekötik magukat és három hónap alatt egybekelnek; örmertem olyanokat, kik három hét betelével férj és feleség voltak! Azonban, te a saját magad ura vagy és én nem tartozom azok közé, kik a mások dolgába szeretik magukat ártani.

De megvalom, hogy nagy örömmre szolgálna téged Valton udvarban aképpen uralkodni látni, ahogy azt tehetnéd, ha Weston Kóra lenne a feleséged. És, előttem, a leányra nézve egy kissé kemény sornak látszik, megengedni, hogy azon képzletben ringassa magát, hogy szokásod hirtelen megváltozásának ő az oka, ha végre semmi sem lesz belőle. Azt gondolom, hogy itten kényves helyzetben fogod magadat találni, ha házasságba való ugrásra nem határozod el magadat. — A helyzet feszült lesz és kellemetlen.

Ezek és több ezekhez hasonló szavak csengtek a Russell füleiben. Nem tudott szabadulni attól a benyomástól, mi a barátja szavai okoztak. Ponsonby világí volt, a ki tudta, hogy a világ mit beszél és gondol. Ha

a helyzetről az ő látpontját veszi, valószínű, hogy mások ugyan azt fogják tenni és ha igen, akkor mi történik?

A Russell természetében minden lovasgiassága fellázadt azon gondolatra, hogy ő reá szolgáljon arra, hogy egy leányt „beszedő tárgyvá” tegyen. Örmérségüknek az első napjai alatt ilyesmi soha sem fordult meg a fejében. Hogy az örmérség miképpen lett bensőbb és bizalmasabb, azt ő most bajeosan tudta volna megmondani; de midőn az utóbbi hetekre visszapillantott, látta, hogy a dolgok majd nem észrevétlenül mind abba az irányba vezettek.

Ó Kórával és az egyik kuzinjával lovalás közben többször találkozott és olyankor a lovaslást együtt folytatták és végeztek be és egy oly természetesen látszott. A házukhoz meg lett híva és ámbár ő a meghívást nem mindig fogadta el, nem utasíthatta azt mindig vissza, még akkor sem, ha kívánta volna azt tenni. Fokról fogra így mentek a dolgok és most úgy látszott előtte, mint ha egy saját maga által készített csapda jutott volna, mert ő még csak nem is álmodta soha, hogy ebben a dologban számítás, vagy ő utánna való járás lett volna. Ó nem olyan féle ember volt, a ki ilyesmire gondolt volna.

Es miért ne nyujtán ki a kezét, hogy elfogadja azokat az adományokat, melyeket úgy látszott mintha az Istenek küldtek volna hozzá — egy szép, meleg szívű, szerető feleséget, vagyonnal a zsebében mely az ő szeretett ősi házat olyan állapotba hozná, a milyenben ő azt óhajta látni és képessé tenné őket egy élni, a hogy a régi Valeok éltek?

Russell maga is szeretete volna tudni, hogy e lépés megtevésétől miért vonakodott. sőt rettent vissza; mert az édes otthon és feleség és kőrülte a gyermekek eszméje, az utóbbi időben gyakran fordult meg a fejében és napról napra vonzóbb lett előtte.

Éz nem büszkeség volt, mondá magában. Ha úgy tudta volna Weston Kórát szeretni, ahogy azt az asszonyt kívánta szeretni kit feleségévé fog tenni, ezt nem engedné mint akadályt állani közöttük. Volt valami

benne, a mi titokzatosan fellázadt valahányszor komolyan gondolt arra, hogy Kórától azt a szerelmet kérje, melyről tudta, hogy már az övé volt. — Vajon ez a visszahúzó érzés azért volt e, mert azt kéretlenül kapta? Vagy mert egyetemesen máskor a jelenlétében egy hamis hang volt érintve és ő érezte, hogy talán majd akkor fogja felfedezni midőn késő lesz, hogy természetükben nem volt meg az igazi és teljes összhangzás?

Ó ezt a kérdést többször intézte magához és reá a helyes választ soha sem tudta megtalálni. Azonban mindig azzal végződött — hogy Kóra tetszett neki, de nem szeretete. — Ezt tudva, helyes volt e őt magának megnyerni, ha bár tudta és érezte, hogy a leány készséggel menne hozzá?

Még akkor sem határozta el magát, midőn a virágot kabátjának a gomblyukába tűzte és a tükörbe egy utolsó pillantást vetett magára. Ha hű lett volna, vagy kevésbé elfoglalt, nem kerülte volna el a figyelmét, hogy ő mily jól mutatott. Elölkelőse még jó külsejénél is feltűnőbb volt és talán éppen érzelmeinek a háborgása adta szemének azt a fényt és fejeének azt az erőlyes tartását. Sokat nyert a kinézése mióta többet volt kint a szabadban. Arca egy kis bronz színt kapott és vállának a görbülése egészen eltűnt.

— Ma este nem szükséges határoznom — mondá Russell, a mint körül nézett és egy fekete szegélyű levélre esett a tekintete, melyet annak az érkezésre óta többször átvoltasott. Előbb ezt a látogatást ki megmettem. Egy hét, egészen új környezetben, időt fog adni a meggondolásra. Igen — talán jobb lesz rövid időre elmennem.

Ezt a lépést nem szabad elhamarkodni az két életnek a boldogságát, vagy boldogtalanságát jelenti. — Mások nem látszanak habozni, talán biztosabbak saját magukról. De én nem vagyok biztos. Talán a távolaságban helyesebben fogom megítélni a helyzetet.

Ez idő alatt Weston Kóra, a várakozás

HEVESY JÓZSEF műasztalos
elvállal minden e szakba vágó munkákat,
tervezést és költségvetéseket
saját műszaki irodájában készíti.

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ, GŐZBEN SZÁRÍTOTT
PARKETT
ELADÁSA
KOLOZSVÁRT.

Gyár és **PARKETT** nagy **RAKTÁR**
egész kőcsi rakomány □ mtré á 2 kor. 60 fillér,
kisebb mennyiség □ mtré á 2 kor. 80 fillér,
készpénzfizetéssel.

1, Románia, 3, Svájc 7. Spanyolország 1, Svédország 1, Norvégia 1, Szerbia 2, Törökország 1, Németalföld 4, Ázsiába India és Japán 1—1, Afrikában, Egyiptom 1, Amerikában az Egyesült-Államok 10.

Az ajánló levelet és szöveg ismertetést dr. Márki Sándor írta, De Gerandó Antonia fordította francziára, könyvtáraknak címjegyzékét dr. Gyalui Farkas egy. könyvtár ör. állította össze.

— **Élelmiszerek szállítása Kolozsvárra.** A kolozsvári piacon már érezhető a nagy drágaság, mely a Mátyás szobor leleplezésével kapcsolatban a vendégsereg ellátása miatt nap-nap után növekedni fog. Vidéki termelők figyelmét felhívjuk, hogy majorságot, tojást, tejtermékeket, zöldséget, gyümölcsöt nagy mennyiségben szállítsanak a kolozsvári piacra, e hó első felének napjaiban, mert itt valószínű, hogy minden élelmi szernek nagyon jó kelete lesz.

— **A vendégek elszállásolása.** Alig tíz nap választ el már attól, hogy Fadrusz János remek alkotását, Mátyás királynak, városunkban felállított szobrát díszes ünnepség kíséretében az egész nemzet részvétele mellett leleplezik. Az ünnepély rendező bizottsága mindent elkövet, hogy a nagy ünnepre városunkba érkező vendégek a lehető legjobban találják itten magukat s a legkellemesebb emlékekkel távozzanak városunkból.

A legtöbb gondot okoz a vendégek megfelelő elszállásolása, mert többszöri felhívás dacára is nagyon kevés szállás jelentett be. Mindazonáltal Szvacsina polgármesternek a napokban közzé tett felhívása következtében városunk hazafias közönsége is segítségére sietett a rendező bizottságnak s e körülménynek köszönhető, hogy ma már csak körülbelül 50 vendég részére nincs lakás biztosítva. Ennélfogva az elszállásoló bizottság njólag felkéri Kolozsvár hazafias közönségét, hogy erre alkalmas lakásaikat a város hagyományos vendégzeretői hevének megóvása érdekében felajánlani, s e szándékukat mielőbb bejelenteni szíveskedjenek.

Megvagyunk győződve róla, hogy Erdély fővárosának lelkes polgársága nem fog elzárkózni attól, hogy a rendező bizottságnak lehetővé tegye az ünnepélyre érkező vendégek kellő elszállásolását.

A rendező bizottság az eddig szállást felajánlott lakásoknak addig is, míg nyilvánosan névleg is megköszönne odaadó buzgó-ságukat már ez alkalommalis őszinte köszönetét fejezi ki.

— **Honvédek Pantheoma.** A kolozsvári orsz. Történelmi Ereklye muzeumban létesített 1848—49-iki honvédek Pantheona értékes arczkép gyűjteménnyel gazdagodott ismét Pünköszt Gergely az 1848—49 szebani honvéd egyesület elnöke szíves fáradozása következtében. Fischer Emil és Molnár Gyula fényképezések Nagyszebenből a míg előtűt agg harcosokat a hazafias czélt tekintve ditalanul fényképezték le. A gyűjtemény a következők arczképeit tartalmazza; Pünköszt Gergely örnagy, Molnár Károly százados, Deézi Varga Boldizsár hadnagy, Ürmösy Mauer Béla hadnagy, Koré Ferencz tisztjelölt, Tomasovitz Ferencz székei huszár és Bogdalk Sztaniszlauz ágyus kocsis. A beküldött arczképek a muzeum által a Mátyás szobor leleplezése idején rendezett történelmi kiállításban már láthatók. A „Történelmi Lapok“ legközelebb hozni fogja az arczképeket egyenkint és közölni fogja egyidejűleg az arczképekkel beküldött életrajzi adatokat is.

— **Műkedvelői előadás Marosújvárt.** A 27-én a marosujvári műkedvelői társaság Csepregy H. „Sárga csikó“-ját adta elő. A fényesen sikerült előadásban részt vettek: Roska Sándor, Marzári K. Tusi Domoniaszt János, Derzi Jenő, Roska Jozefa, Hinterauer Károly, Lőrincz Géza, Koblicsa Károly, Gitta Béla, Shreiner Károly, Hinterauer Élla, Kodra Ilonka, Roska Julecsi, Szilágyi Gyula, Fülöp Ernő, Sorompó János stb. Rák János karmester a népdalok precíz betanítása körül fáradozott. Az előadás nagyon gazdag számú közönség volt jelen, a melynek nagy élvezete telt a minden tekintetben kifogástalan, gondos és összevágó előadásban.

— **Darányi a Székelyföldön.** Székely-Udvartól írják dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter még a folyó évben meglátogatja a Székelyföldet. Hollaky Arthur udvarhelymegyei főispán, mint a gazdasági egyesület elnöke, hétfőn jelentette be a választmányi ülésnek ezt a hirt, melyet a legnagyobb örömmel vettek tudomásul a választmányi tagjai. Egyuttal felkérték a főispánt, hogy a miniszter ideérkezése alkalmára — eltérve a szokásos bankétektől — hívjon össze rendkívüli díszközygylést, melyen a miniszter közvetlenül érintkezvén a gazdaközönséggel, bő alkalma nyíljké a székei viszonyokat megismerni s azok orvoslási módjairól tájékozást szerezni.

— **Bíróági kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Gőrgy Sándor miskoczi törvényszéki bírót a kassai, dr. Jurka János karánsebesi és Havas Antal lugosi törvényszéki bírákat pedig a temesvári ítélőtáblához bírákká kinevezte. Ugyancsak kinevezte a király: Kádár Lajos bátfai járásbíróági albirót a sztopkói, dr. Márton Ferencz ipolsági járásbíróági albirót a vámosmikolai, Turtányi Károly galgóczi járásbíróági albirót a vágbesztercei, Kovács Kálmán hódmező-vásárhelyi járásbíróági alzirót a billéi, Szendrődy Dénes pécsi ítélőtáblai tanácsjegyző albirót a kaposvári, Gáspár Bogdán marosvásárhelyi járásbíróági albirót a sárkányi és Harmath Jenő marosvásárhelyi ügyészségi alügyészt az oklándi járásbírószághoz járásbírákká, végül dr. Konrad Andre hajdunásdi járásbíróági albirót a brassói törvényszékek bíróvá.

— **Tizenöt öreg honvéd felruházása.** Az erekye muzeumban levő Kossuth hiálított rendezősege felhívást adott ki, hogy az öreg honvédek részére adakozzanak viseltes, de még használható ruha darabokat. A felhívás nagyon szép eredménnyel járt. Kovács János tanár, Kozma Ferencz uró s még igen számos ur és urnő kosár számára

küldötték felső ruhát, fehérneműt, lábbelit az öreg honvédeknek. A rendezőség ez adományokat Bückel Károly, Virágháti Béla, Huszár Gyula Tamáskovits Ferencz közvetítésével kiosztotta. Az adományozott ruhából 15 szegény honvédet részesítettek. A jó lsten megáldja azokat, a kik a nagy idők munkaképtelen katonáira figyelmüket és áldozatkészségüket ily módon is kiterjesztették.

— **Templomozás.** A f. évi október hó 4-én délelőtti 10 órakor, mint apostoli királynak ő Felsege névnapján a főtéri róm. kath. templomban tartandó ünnepélyes isteni tisztelet lesz.

— **Az osztálysorjárték.** A tegnapi húzason a következő nyeresmények sorsolták ki:

20.000 koronát nyert: 69365.
10.000 koronát nyertek: 50003 58883 97677.
5000 koronát nyertek: 2159 30464 22462.
2000 koronát nyertek: 11366 20444 19542
47158 76618 51109 49970 21222 11272 85400 48207
46265 17644 98599 24715 98168 89519 81045 15380
24850 37601 88107 65007 63638 53152 92325 72010
48822 20900 57127 33817 68811 54926 23102 22400
15413 69050 75092.

1000 koronát nyertek: 84998 64278 86695
40148 75123 10178 27191 19540 77992 95689 42759
25961 89887 87946 59734 36178 6147 83345 57403 61323
18820 80705.

500 koronát nyertek: 51719 79047 65276 44113
65096 15586 11206 31244 13955 35726 95523 9374 73703
23317 77624 92536 71 93089 38817 17186 82627 49852
50465 21906 19234 43028 38022 62854 42539 66558
74482 10979 12963 98574 11858 85025 63772 32132
23095 47932 13887 7689 32628 69410 68140 47802
66895 11095 19887 37581 87800 40325 88334 34002
95619 52641 96964 63993 88888 22022 89456 4798 72684
57827.

— **A féltékeny csendőr.** Egy deveseri szép leány szörnyű tragédiát okozott, amelynek maga is áldozata lett. Szerelmes volt a könnyűvérű leányba egy Och Ferencz nevű csendőr, aki a nyirádi őrsön szolgált. A fegyveres legény kitűnő detektív volt és csakhamar megtudta, hogy szeretője a nyirádi csendőrs egy másik tagját is boldogítja szerelmével. A leány, mint Sümegről írják nekünk, a minap Nyirádra költözött. Szeptember 25-én történt, hogy Och vetélytársa éjjelkor tért haza. A féltékeny csendőr erre felkölt felöltözött s oldalfegyverét magához véve távozott. Később visszatért, vette a puskáját s ismét elment. Társának felúnt a dolog, világot gyújtott s borzadva látta, hogy Och kardja vérral boritva hever az ágyon. Rögtön jelentést tett az őrsparancsnoknak. Ezután a leány lakására siettek s ott találták a szobában összevagdalt, hol-tan. Át volt vágva a nyaka, keresztül hasítva a feje és karja, oldalán pedig nagy seb tátongott. A leányon nem volt mit segíteni, tehát Och keresésére indultak. A temetőben találták meg. Pénze és órája a kalapjában volt s ettől némi távolságra ott fektűt a gyilkos csendőr összeroncsolt fejfel — hol-tan szájában lött s egy ölte meg magát.

— **Mándy Lajos utóda.** A kormány körében nagy gondot okoz az ideiglenesen nyugalmoba vonult Mándy Lajos miniszteri tanácsos helyének betöltése. Hir szerint Mándy Lajos munkakörét több miniszteri tanácsos és osztálytanácsos között fogják megosztani, a legfőbb teendők elintézését pedig Cseke Ferencz miniszteri tanácsosra ruházzák.

— **Nagy lopás a vasuti kocsiában.** Kis Péter szegedi lakós, ki gazdag ember hírében áll, a mult hét szombatján Budapestre utazott s itt találkozott Rózsa Józseffel, akit ismer s aki vagyonos szegedi szülők gyermeke. Tegnapi dologát elvégezte a fővárosban s visszautazott Szegedre s utjában lekísérte őt Rózsa is, kinek eldieskedett, hogy mennyi pénze van, meg is mutatta neki egy 30.000 koronás takarékn könyvét és 900 korona készpénzt. Czegléd táján Kis Péter elaludt a vonatban s csak Szegeden ébredt fel. A vonatból kiszállva lakására men hol lefeküdt s csak ma reggel ébredt fel. Ekkor borzasztó felfedezést tett. Börtén-kájából az összes pénzei s a 30.000 koronás betéti könyv eltűnt. Rájött, hogy a tolvaj nem lehet más, mint utitársa Rózsa József, ki budapesti kereskedelmi iskolai tanuló s a lopás után azonnal Budapestre utazott vissza. Lakásán a Szvetenay-utczában már kereste is a budapesti rendőrség — de lakásadja azt mondja, hogy 3 nap óta nem volt otthon. A nyomozás folyik s mert újabbban többen látták Fiume felé utazni, Rózsa József körözését elrendelte a főkapitányság s utánna néhány ügyes detektívt küldött.

— **Gambetta emléke.** Saint-Maixentben vasárnap leplezték le ünnepélyesen Gambetta szobrát. A diszkalomban Truillott francia kereskedelmi miniszter beszédet mondott s dicsőítette Hamgettát, aki mindig a demokrata újítások rettenhetetlen bajnokja, a klerikalizmus kérelhetetlen ellensége s a radikális köztársaság szilárd támasza volt.

— **A kártyajáték eredete.** A francziák, akik azelőtt a legszenvélyesebb játékosok voltak, a kártya fölállítását nemzeti szolgálatnak minősítették. Állítólag VI. Károly szórakozott vele először örülete napjaiban. Tudományos kutatások azonban ellene mondanak e föltevésnek. E kutatások szerint már rég megállapított tény, hogy a kártya épp úgy, mint a sakk-játék s a vonós hangszerek, Indiából „származik s valószínűleg a czigányok hozták Európába a XIII. században. Éredetileg és kezdetben nem szórakozás volt a kártyajáték, hanem szimbolikus jeleivel jóslásra szolgált. Az az évszázad, amelyben legtöbbet játszottak, a XIV, Lajos kora volt. Egy történetről szerint a napkirály állami intézményt csinált a kártyajátékból. Mazarin még a ha álos ágyán is játszott s a mikor a kártyákat nem tudta többé kézben tartani még akkor is legalább ő dirigálta játékat. XIV. Lajos maga is szenvélyes játékos volt s kedvence, Dangeau is annak köszönheti emelkedését egészen a Szent Lázár-rend nagymesteri állásáig, hogy mestri módon értett az őrdög bibliához. A napkirály halála után esökent valamelyest ez az izgató mulatság, anélkül, hogy az udvar és az arisztokrácia világából teljesen eltűnt volna, sőt épp ez időben kezdett tért hódítani a whist. Mária Antoinette kitűnően játszott, XVI. Lajos azonban győne játékos volt s már 500 loásidor elveszté bosszúságot okozott

neki. A forradalom ntán a kártyajáték a nép minden rétegébe bevonult s a harmadik rend ezt az új szabadságát ugyancsak kihasználta. Körülbelül 4000 játéktérmet létesült ez időben a játékszenvedély kielégítésére. A napoleon hadjáratok alatt a táncz némi konkurenciát csúalt a kártyának. Maga a császár ugyan az állította, hogy ő nem barátja a játéknak, ézt azonban a nőkről mondotta. Mint a „Némoreal de Sante-Hélène“-ben olvasható, Napoleon esténtként 10—12 aranyat vesztett s egyáltalában nem volt ügyes játékos, mert a szerencsét nagyon is erőszakosan akarta meghódítani. Molkét is cserbenhagyta a whistnél minden stratégiai tudománya. 1815 óta jelentékenyen csökkent Párisban a játéktérmekek száma. Am ugyanekkor új játékok kezdtek meghonosodni, nevezetesen az écarté, baccarat és a piquet. A fiatal emberektől azonban már nem kívánták ekkor, mint a társasági élet főköllékét, hogy — kártyázni tudjanak.

— **Az asszony vagona.** Csak a háziasasszonyok értik igazán, milyen édes és kellemes érzés az: megtakarítani a konyhapénzből a mit a férj uram ad a háztartásra. Abból a konyhapénzből, a mely tulajdonképen sohasem elég, különösen a drága időkben, mikor a szácsakosok mindig rémhírekkel tér vissza a vásárcsarnokból. Csak az asszonyi gondosság, körültekintés és kedves kicsinykedés képes a szűkös konyhapénzből még meg is takarítani naponta néhány hatost, melyből aztán koronák, forintok, évek multán százak gyűlnek össze a takarékbán. Egyszerre csak egy új függöny, egy új service, egy új karosszék kerül a szobába és a férj uramnak, bár megelégedéssel vesz a lakás új díszeiről tudomást, sohasem jut eszébe megkérdezni: Honnan került mindez elő? Az asszonyi takarékság eredményei ezek az új beruházások, a melyek igóvel persze a közös vagyon jellegét veszik föl. Mindezeket pedig abból az alkalomból mondjuk el, hogy egy házaspár lakásában lefoglalt ingóságok egy részét a feleség azon alapon jelentette be igényt, hogy azokat ő a megtakarított háztartási pénzből szerezte. A bíróság valósággal rózsaszínű ítélettel ismerte el az asszony igazát. A közös háztartásban élő nő — szól a bíróság végzése — „a férjétől a háztartásra kapott pénzzel saját belátása szerint rendelkezik és ha eme pénzből megtakarításokat eszközöl, a megtakarított összegek az ő tulajdonát képezik.“ Bölos törvény, igazságos törvény! Az a bírő, a ki mindezeket elismerte, udvarias ember és bizonyosan — szereti a feleségét.

— **A millióh hozomány.** Egy kis piemonti városka közlönnyében a következő apróhirdetés jelent meg a napokban:

Millióh hozomány.

Egy fiatal hölgy gyámja, férjhez akarja adni gyámlőjét, aki szűt, fiatal s akinek egy millió hozománya van. Ajánlatokat X. Y. czimre kér.

Természetes, hogy másnap egy egész szekérre való levél érkezett a hirdetőhöz, aki minden levél írónak így felelt:

Uram! Nevét, előkelő helyeken hallottam dicsőrni. Örülök, hogy ajánlatomra reflektált. Mielőtt azonban gyámleányomat házamban meglátogatná szükségesnek tartom, hogy ön is lássa gyámoltomat. Holnap este a Cirio színházban N. színész vendég szerepel. Legyen ott az előadás s üljön valamelyik zárlatséken. En és gyámleányom egy páholyban ülünk. Ismertető: egy piros szegfű.

Mi sem természetesebb, minthogy a Cirio-színház másnap előadása zsufoli ház előtt folyt le s hogy az előadás kezdetén egy fehér szegfűs ur kiállt a lámpák elé s így szólt:

Uram! Köszönöm, hogy megjelentek. Ön N. színész vagyok. A darabnak pedig, melyben játszani fogok. A millióh hozomány a czime.

— **A modern nyelvek.** Egy angol statisztika szerint a földkerekségen ötszáz millió ember beszél modern nyelven. Modern nyelv a statisztika szerint: az angol, az orosz, a német, a francia, a spanyol, az olasz, a portugál, a magyar, a hollandus, a lengyel, a svéd, a dán, a cseh, a finn és az oláh, összesen tizenöt. A tizenöt modern nyelv közül angolul beszél 125 millió, oroszul, 81 millió, nemetül 75 millió, francziául 55 millió, spanyolul 45 millió, olaszul 35 millió, portugálul 12 millió. A többi nyelv nyelv között egy szines olyan, a melyen tíz millió ember beszélne. Ezek között a statisztika szerint a legelterjedtebb a magyar nyelv, a mely e szerint elterjedtség dolgában a modern nyelvek sorában a nyolcadik, éppen a középén. A mi a nyelvek hódító erejét illeti, legnagyobb az angolé, ropantul megnövekedett a németé, fejlődött az oroszé és az olaszé, de csökkent huss esztendő óta a francziáé és a spanyolé. A mi a lengyel nyelvet illeti, a statisztika sok oknál fogva nem követelheti a teljes megbízhatóságot. A mi a levelezést illeti, itt a kímutatás az angol nyelvre még sokkal kedvezőbb, mert a statisztika szerint a civilizált világ összes leveleinek kétharmada angol nyelvről. Magában Indiában például 20.000 postahivatal több mint 300.000.000 levelet szállít évenként, ez a tömerek levél mind angol nyelven íródott, bár India háromszáz millió lakosa közül csak háromszáz-ezer él a beszélgetésben az angol nyelvel.

— **A cselek részvétele egy magyar koporsójánál.** Nemrég történt, hogy Kalinka József kisczellő mozdonyvezető áttutázóban hirtelen meghalt a csehországi Pilzenben. Az odaváló kartársak a maguk költségén eltemették és sirja fölé díszes emlékoszlopot állítottak föl. Ez a tiszteletreméltó cselekedetük mélyen megalhatta a magyar vasutasokat s a kisczellő mozdonyvezetőket elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Pilzenbe haláljuk kifejezésére. A küldöttség, melynek tagjai: Hegyi Endre felvigyázó, Merkly Éde főmozdonyvezető, továbbá Asbóth Gyula és Ruppeldt János mozdonyvezetők voltak — mint Szombathelyről jelentik — szeptember 21-én érkezett Pilzenbe. Az érkezéskor óriási közönség várta a pályaudvaron s Mayer fűtőházi főnökhelyettes üdvözölte őket magyar nyelven. Aznap ismerkedőest volt, amelyen a zenekar a magyar Himnuszát játszotta. A csehek álva hallgatták végig. Másnap rekiven volt a templomban; a földiszíttat ravalton számos koszorú volt, a többi közt a kisczellő és a szombathelyi mozdonyvezetőké; a kosznrakat a magyar és cseh nemzetiszínű szalag díszítette. A gyászmise után a temetőbe vonult a közönség Kalinka szépen gondozott sirjához, ahol előbb Merkly Éde, majd Hegyi Endre köszöntö meg szép szavakkal a csek kartársak kegyeletét. A magyarokat pilzeni időzések által ritka vendégszeretettel vették körül. A bucuestélyen a zenekar eljátszotta a Himnusz és a Szózatot, a Kossuthnótét és a Rákóczy-induló. A csehek elkérték a magyarok nemzeti kóráját és apró daradjait szétosztották maguk közt.

— **Földes Arnold** gordonka művész október hó 11 hangversenyt tart a Roudoutban jegyeket lehet előjegyeztetni Neumann M. czégnél.

— **Jó és olesó kosztot** az Angol Királynő Szálloda éttermében lehet hagni, hol havonként 18 forintért (ebéd és vacsora) étlap szerint lehet étkezni.

— **Az egeresi postahivatalhoz** egy önálló kezelésre képes kezelőnd keresetetik. Havi 30 korona fizetés és teljes ellátás — ágyneműn kívül.

— **Felhívjuk** a tisztelt közönség figyelmét *Kalmár Pál* férjhezadó újonnan berendezett szabó üzletére Kolozsvárt, Jókay-utca 2. sz. New-York Szállodával szembe, fűntnevezett czég főnöke több éven át külföldön és Budapesten, a legelőkelőbb üzletekben mint szabász volt alkalmazva, a szabászatot egyedül maga végzi, valamint műhelyében is minden darab ruha felügyelete alatt készül el. zletében a legújabb hazai angol, francia és skót kelmék a legvalóatottabb mintákba bármikor megtekinthetők.

— **Arczképek** rajzolását fénykép után, tanítja Faragó Jenő rajzoló, okl. rajztanító. Jelenkezhetni: Árpád utca (volt Kükirály u.) 6 szám alatt. Tandíj havi 5 frt.

Kolozsvárra érkező és induló vonatok.

Érkeznek Budapest felől:

Szv. 4³⁰, svz. 8³⁰, gyv. 10³⁰, Tvsz. 6³⁰, *svz. 7¹², svz. 5⁵⁵

Indulnak Brassó felé: *Csucsától közlekedik. Svz. 4⁵², svz. 8⁵⁴, gyv. 10⁵¹ — svz. 8³⁰, gyv. 6¹¹

Érkeznek Brassó felől:

Szv. 5⁴¹, gyv. 10⁵⁰, svz. 2⁵⁶ * svz. 6⁴⁵, svz. 12²³ * *Tövistől közlekedik.

Indulnak Budapest felől:

Szv. 6¹⁷, gyv. 11¹⁰, tsz. 1⁴⁰, svz. 3¹⁸, svz. 7¹², gyv. 12⁵⁰. *Csucság.

Érkeznek Deés felől:

Szv. 5⁵¹, vv. 9²⁴.

Indul Deés felől:

Szv. 7³² vv. 5⁰².

Mint látható, a Budapest—Kolozsvári vonalon változások vannak. Megszűnt a d. u. 3 óra 55 perczkor Kolozsvárra érkezett vonat.

Egy új személyvonat indul Kolozsvárról—Budapestre éjjel 3 óra 18 perczkor. — Ez Tövistől indul Kolozsvárra s úgy látszik helyi közlekedést bonyolít le. Kolozsvárra érkezik 12 óra 32 perczkor, 3 óra múlva indul tovább és Nagy-Váradtól kezdve, mint gyorsvonat megy Budapestre.

Jótekonyság.

++++

Köszönet nyilvánítás. Báró Bánffy Ernő ur a mai napon 400 négy száz koronát adományozott a Bánffy család nevében néhai báró Bánffy Dánielné emlékeztetére a kolozsvári „nyugdíjintézet“-nek és fele részben a „Sinházi Segítő-Egylet“-nek, mely nagylelkű adományért ez uton mond halás köszönetet a két jótekonny intézet nevében

Kolozsvár, 1902. szept. 30.

Kápolnai János szính. főpénztáros.

*

A „Rongyos Egylet“ részére adakoztak pénzben: gróf Esterházy Jánosné, br. Bánffy Ernőné 3—3 kor. Aubin Róza, Reményik Károlyné, Biró Béla, Maimner Ilona, dr. Meltz Hugóné özv. Imre Gergelyné, dr. Ssáchy Károlyné, Purjeszné 2—2 kor. Hübschman Mór, Tauffer Dezső, Gergely Ferencz, Turcsányiné, Hunvald, Mattay Kálmán, Kovács P. fiai, Paal Ferencz, dr. Haller Gusztáv, Biásini Sándor, Benel János, Wertheimer Miksa, Világ panoráma, Imbery J. és fia, Gibbon Albert 1—1 kor. Fogadják a nemes szívi adakozók halás köszönetét nyilvánítását. A Rongyos Egylet novében br. Bánffy Zoltánné elnök. Elek Gyula titkár,

Közönség köréből.*

A Kolozsvárt megjelenő „Ujság“ című napilap 1902 szeptember 18-án kelt számában. „A topánfalvi albiró és a Kossuth ünnep cím alatt személyemre vonatkozólag egy közlemény jelent meg, melyre a vonatkozó válaszomat kérem szíveskedjék az alábbiakban b. lapjában közö tenni.

A közleménynek a szerkesztőség által kiadott bevezetésével ezuttal nem foglakozom, az abban foglalt állítások bírói üldözése iránt a szükséges lépéseket megtetem és így a bíróság lesz hivatva megállapítani azt, hogy eme állítások valók-e vagy pusztá rágalmak.

E helyen csupán az ezen közleményben foglalt és egy állítólagos előkelő politikusnál eredő levelére válaszolok a következőkben:

Tény az, hogy f. hó 19-re tanuhalgaltást tüztém ki, mint ez küllömben más hatóságoknál is megtörtént, de ezt nem tettem tünntetésből, hanem csak elnézésből, mit becsületemre állítok és azt hiszem ez a levél írójának is elég bizonyíték lesz.

A levél írójának a sorok közt olvasható és igaz hazafiaságotat megtámadó gyanúsításait határozottan visszautasítom. Hazafias érzületemet eléggé igazolja eddigi működésem s ha a levél írja, a mi előkelő politikus voltának egy cseppet sem ártott volna, hivatali főnökeimtől e tekintetben előbb információzt szerez, minden alapot nélkülöző kirohanásától bizonyára ellátott és engem e kellemetlen meghurcoltatástól megkímélt volna.

Küllömben is jegyezze meg jól eme nem ismert előkelő politikus, hogy szenzációjaházással a politikában is csak ritkán lehet előkelő helyet szerezni, erre csak nagy tettek teszik érdemessé az embert és addig míg ilyenekről a levél íróját illetőleg tudomással nem bírok, fennsőbbiségét elismerni és oktatást tőle bármí téren elfogadni hajlandó nem vagyok.

Topánfalván, 1902. évi szept. hó 28-án.
Kersau Andró, kir. aljárásbíró.

*) E rovat allati közleményekért a felelőség a beküldött illeti szerk.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratait, telefonszólításait és sürgönyleveleit.

Kossuth emléke.

Zilah, okt. 1.

Szilágyvármegye törvényhatósága Wesselényi Miklós báró főispán elnökle alatt gyűlést tartott, a melyen Kossuth születésének századik évfordulója alkalmából Szentkirályi Zoltán hatásos emlébeszédére és indítványára elhatározták, hogy Kossuth Lajos érdemeit jegyzőkönyvbe iktatják és Vincze Odön indítványára egyhangu lelkesedéssel kimondták, hogy Kossuth emlékéit tíz év alatt szoborral is megörökítik. Az oláh bizottsági tagok a gyűlésen nem jelentek meg. A gyűlés további folyamán a Veres Sándor halálával megüresedett zilahi főszolgabírói állásra Feltarpay Miklós somlyai szolgabíró és ennek helyébe Vike István perecseni birtokost választották meg.

Tűzvészek.

Turóc-Szent-Márton, okt. 1.

Turócmezgyében egymást követik a tüzesetek és csak magában Turóc-Szent-Mártonban hat tüzeset volt e hó folyamán. A tüzesetek valószínűleg gyújtogatásból eredtek, de a tettest nem sikerült elfogni. Ábrahámfalván egy Déer György nevű suhanczot fogtak el, a ki maga bevallotta, hogy ő többször bosszúból gyújtogatott.

Gróf Teleki programmbeszédje.

Szászrégen, okt. 1.

Teleki Domokos gróf, a százszrégeni kerület szabadelvűpárti választóinak jelöltje tegnap nagy számú választóközö

Hirdetmény.

A tisztelt közönség ezennel értesítetik, hogy további intézkedésig zálogházunk a következő tárgyakra előleget nem engedélyez:

Butotneműek, Falórak, Képek, Tükrök, egyáltalán törékeny holmik, Varrógépek, kerékpárok és elhasznált Ruhaneműek.

Uj kölcsönök ilyenmü tárgyakra nem adhatók és a már elzálogosított ily tárgyak lejáratkor kiváltandók s azok meghosszabbítása nem eszközölhető.

Kolozsvárt, 1902. szept. 16.

A kolozsvári takarékpénztár és hitelbank igazgatósága.

802. 9—3.

507—1902.

1027. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár vidéki kir. járásbíróságnak 1901 évi 14146 és 11599 számú végzése következtében id. Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Magyar francia bizt. társ. javára Kertész István és neje ellen 300 kor. és 35 kor. 30 fillér s jár. erejéig 1902 évi február hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1400 koronára becsült következő ingóságok, u. m. juhok és lovak nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbíróság 1902 évi V. 10/4 számú végzése folytán 300 kor. tőkekötvetelés és járuléka Magyar-Sárdon adósk lakásán leendő esküszöke 1902 évi október hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-ol megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1902 évi szept. hó 5. napján.

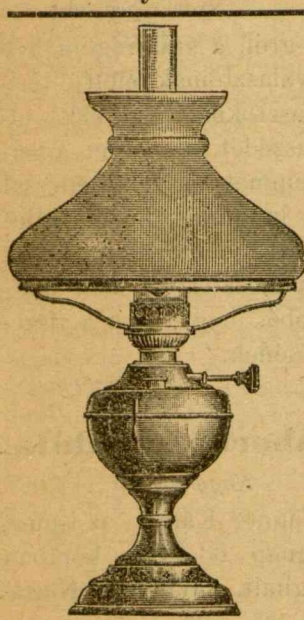
Piger János,
kir. bír. végrehajtó.

Magyar fém és lámpaáru-gyár

részvénytársaság gyári raktára KOLOZSVÁRT.

Wesselényi Miklós-utca 20 szám.

Gyár: Budapest-Kőbányán.

1013. 1—15.

Ajánlja gyártmányait:

Pompás csillárok, asztali és függő lámpákat valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Villany-csillárokat, állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb. legmérsékeltébb gyári árak mellett.

Ugyanott kapható valódi amerikai Petroleum

“KIRÁLYOLAJ”

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

Kocsi gyártók

Kolozsvárt, Malom-utca 12

Alapított 1870.

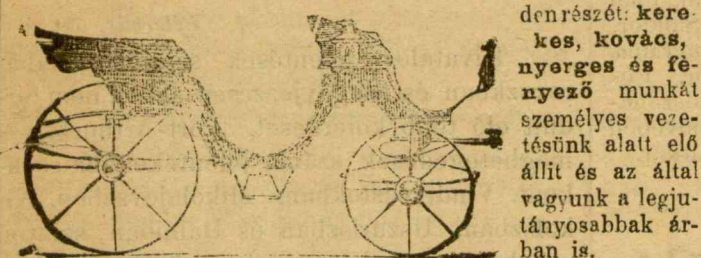
Alapított 1870.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg. Nagy KOCSI JAVÍTÓ műhely. Kocsi gyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindenmü kocsik raktára.

Videki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt elő állít és az által vagyunk a legjutányosabb árban is.

Főcélcünk a jó szolid munka jutányos árban. Beesés partfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia,
kocsi gyártók.

990. 27—50.

Lázár Áron

férfi szabó műterme

KOLOZSVÁRT, Jókai-utca 11 szám.

Ajánlja a legkényesebb igényeket is kielégítő

férfi-szabó műtermét

a nagyérdemű közönség figyelmébe, hol a legújabb divatu angol, francia és magyar gyártmányú szövetekből rendkívül nagy raktárt tart s azokat a legújabb divat szerint csakis elsőrangú munkákkal dolgoztatja fel.

Különös figyelmet érdemel az őszi és téli idényre megérkezett legújabb mintájú szövetek, a melynek megtekintésére nagyrabecsült megrendelőit és a n. é. közönséget ezután hívja meg. A nálam készült ruhákat ingyen vasalok és javítok. 990. 7—10.

Kedvező részletfizetési feltételek! Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

UDVARI és TÁRSA

kocsigyártó cég legnagyobb készletet tart

uj kocsikból,

valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsi lackirozást, bélelést kívánat szerint. 747. 85—x

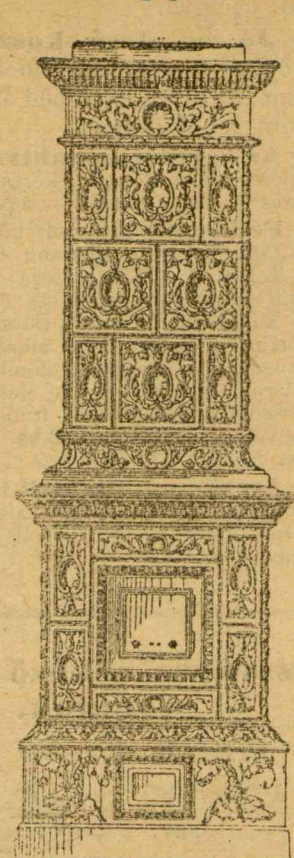
Részvett kiállításra kitüntetés szűp és jó munkáért. Megrendeléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsérél. — Videki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. — Kivánatra árajazsokat küld. A nagyérdemű közönség eddig irántunk tanúsított nagybecsű partfogását jövőre kérve. Mely tisztelettel

UDVARI és Társa.

Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helység.

Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helység.

!! Nagy kályha-raktár !!

Telefon 332—297 sz.

Van szerencsém értesíteni a közönséget, hogy Kolozsvárt, Kossuth Lajos-ut. 7. sz. a. egy dus választék

kályha-raktárt

nyitottam, melyben saját műhelyemben, Kőker-t. u. 14 sz. rendkívül erős és tűzálló anyagból készültnek a legszebb Dániel hont kályhák. Taka-ék tűzhelyek és más elegáns stílusú kemencék kivül a legjobb és legszebb gyártmányú majolika és ó-német kályhák a budveizi és budapesti magyargyárakból. Kályhák átalakítását, takarítását és javítását pontosan, jótállás mellett elvállalok. Porcellán fürdőkádak és falburkolatok készíttetnek.

Legújabb háztetőfedő azbecht lapok.

Tűz és vízmentes, semmi gondozást nem kíván. — Nagyon tartós és olcsó.

A n. é. közönség hazafias partfogását kérve maradok tisztelettel 800. 12—25.

Gecse Lajos.

Laskai Ferencz és fia

KOLOZSVÁRT

Kossuth Lajos-utca 7 szám.

Saját készítményű

paplan, matracz és

ágyhuzatok

raktára, nagy választék

paplan szövetek és lepedő

vásznakban. Elvállalunk régi

paplanok ujja alakítását.

Gräf József

ÓRÁS KOLOZSVÁRT

Wesselényi Miklós-utca 16 sz.

Raktáron vannak:

val di schweici arany, ezüst, férfi és női zseb-órák valamint inga, asztali, fali, íróda, szalon, obédli, eb-esztő és ellenőr órák a legpontosabban szabályozva 2 évi jótállás mellett.

Elvállal mindenmü óra javításokat lelkiismeretes és pontos kivittel jótállás mellett.

Videki megrendelések a legpontosabban eszközölhetnek. 904. 10—10.

Előnyomda.

Ajánlom a szép és gazdagon felszerelt és most érkezett legújabb

Himzésekhez való mintáim.

Ezeknek kivarrását izlésesen és jutányosan elvállalom.

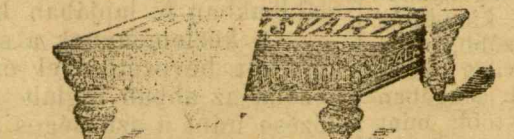
Különlegesség Victoria géphez való mindenmü minták rendkívül nagy választékban, megtekintésre szívesen áll a n. é. közönség részére. Szíves partfogást kérve

MÜLLER JÓZSEFNÉ,

Kossuth Lajos-utca 31 sz.

10003 3—4.

PALLAS HENRIK

KOLOZSVÁRT, (Óvár) Izabella-utca 4.

szám alatt berendezett üzletben kapható műhelyemben készített uj és átalakított

karamból és fordító asztalok, kávéházi kasszák.

Ugyszintén dákókat, labdákat és minden hozzá tartozó cikkeket. Elvállalok helybeli ugyszintén vidéken billiartok átalakítását és uj posztóval bevonását és becsérélését.

Valamint bármínemű asztalos munka elkészítését és javítását. A jó és pontos elkészítést munkámért kezeskedik 1874-ben alakult szolid üzletem. Egyletek és casinók részére kedvező rész. fizetési feltételek. A nálam készült munkákért felelősséget vállalom.

Videki megbízásokra azonnal válaszolok. 964. 15—30.

1000 hold birtok

s 10 kövü lisztelő malom vasut és országot mellett

haszonbérbe kiadó

Felvilágosítást nyújt a „Gazdasági Iroda” Kolozsvárt, (Ferenczi Dezső) Jókai-utca 4 sz., 785. 22—50.

„Trilby” perszajó

raktár 826. 4—4.

Jeney Lajos fűszer és csemege kereskedésében Kolozsvárt.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvételnek a kiadó-hivatalban!

Műfaragó asztalos és esztergályos műhely

Monostori-ut 70 szám.

Elvállalok és készítek háló, ebédli és bolt berendezéseket, külön egyes berendezési cikkeket rajz vagy minta után minden stílusban, legolcsóbbáig, faragott avagy sima képeket stb. stb. minden e szakmába vágó munkákat és azok javítását pontosan felelősség és a mi fő, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá bátorodom irántam érdeklődő és megrendelőim figyelmébe felhívni vállalatim Jókai-utca 2 sz. (Gróf Rhédey ház) a hol értékesíthet és a hol raktáron vannak kármis rudak, virágoszlopok, kendőtartók, széthuzható ten-asztalkák, fali avagy álló ruhafogások, kotta tartók, etagerek, klóplli párnák és botokak fali polcok, sétatobok, szivarszikkák és pipaszárak nagy választékban, hordócsapok és dugók, eső és napernyő részek, melyek oda illesztése gyorsan és pontosan végezhetnek, minden itt elősorolt és itt elő nem sorolt eszakmába vágó munkák javításai a legnagyobb odaadással és gyorsan végezhetnek.

Kész lógók és rudak különböző nagyság és a legolcsóbb árak mellett készen kaphatók avagy mérték után megrendelhetők. Mivelhogy mind ezen munkákat saját vezetésem mellett végezhetnek, a hazai iparpártolás szempontjából partfogást kér alázatossággal

971. 2—50.

GERGELY ISTVÁN, Monostori-ut 70. és Jókai-utca 2. szám.

BUTOR.

Saját készítmény.

Saját készítmény.

A legjobb és stílszerű saját műhelyében készült asztalos és kárpitos

BUTOR RAKTÁRÁT ajánlja

Gaál és Molnár

KOLOZSVÁRT, Unió-utca 8 sz.

966. 4—25.

Legújabb henger kalapok (cylinderek).

Sándor Ágoston és Társa

uri divat üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér, Unió-utca sarkán.

Az iskolai és őszi idényre ajánljuk a n. é. közönségnek b. figyelmébe ujonnan berendezett raktárunkat.

Bel és külföldi férfi és nő kalapok, sapkák férfi és nő fehérneműek, harisnyák „Dr. Jäger” rendszerű alsó ruhák.

Nagy Választék nyakkendőkből.

Legjobb minőségű bőr kesztyűk, első rendű hazai gyártmányú férfi cipők, utazó bőröndök, táskák, szivar, cigarett és pénzárak, esernyők, séta pálczák, zsebkések, harisnya, és nadrágtartók stb. Angol és francia illatszerek, pipere áruk. 875. 9—50.

Tisztelettel

Sándor Ágoston és Társa.

Angol kocsik takarók és plaidek, lópokrócok.

TŰZIFA.

A fa neme.

A fa neve.	Kocsirakomány megrendelésnél				Öltszámra (4 köbméterrel számítva.)			
	Vágatlan.		Vágott.		Vágatlan.		Vágott.	
	Raktáron	Házh. sz.	Raktáron	Házh. sz.	Raktáron	Házh. sz.	Raktáron	Házh. sz.
I oszt. nemusztatott hasábos bükkfa	114	128	140	156	22	24	26	28
Gömbölyű bükk és tölgyfa	92	106	—	—	17	19	—	—
Hasított tölgyfa	100	114	124	140	19	21	23	25
Vastag hántot fa	103	117	130	148	20	22	24	26
Középvastag hántott fa	100	114	—	—	18	20	—	—
Vékony hántott fa	—	—	—	—	14	16	—	—
I oszt. hasábos cserfa	—	—	122	136	19	21	22	24

Kocsirakomány 100 métermárza.

Továbbá a kolozs-monostori, szász-fenesi, torda-szt.-láslói, sztolnai, gyalui, mikési, m.-gorbói és babuczi erdőkben erdeiméter számra árusított el jutányos árban hántott, nyír és nyár, gyertyán, valamint gömbölyű és hasított tölgy és cserfát. 977. 10—10.

Klemm Pál

gőzfavágó telepe

A Nádas téren. Telefon 79. és 335.

Az őszi és téli idényre beérkeztek a legjobb és legmegbízhatóbb áruk.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget becses figyelmébe ajánlani legújabb párizsi modelleimet, selyem, tennisz és gyapjú blousokban selyem, szőrme és gyapjú szoknyákban.

Kizárólagos nagy raktár

Smyrna, Argaman, Axminster és

Velvet szőnyegekben.

Ágyterítők, csipke függönyök és

paplanok.

Gyári raktár:

Első minőségű vásznakból.

Asztal és ágyneműekből.

Menyasszonyi kelengyék

a legolcsóbbtól a legmagasabb árúig készen raktáron vannak. Megrendelés szerint bármilyen kényes izlésnek megfelelően pontosan elkészítik. 945. 33—x.

Magamat továbbra is a n. é. közönség b. partfogásába ajánlom kiváló tisztelettel

ZSIRAI MÓR fehérnemű és kelen-

gye áruháza.

Egyenruhákat

egyéves önkéntesek részére legcsinosabban és a szabályoknak teljesen megfelelően készít

KRAUSZ A. és FIA

főhercegi udv. száll. egyenruházati intézete

KOLOZSVÁRT.

(Telefon 153.)

(Unió-u. 20.)

Minden katonai szolgálatra vonatkozó felvilágosításal készséggel szolgálunk. 840. 11—12.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.